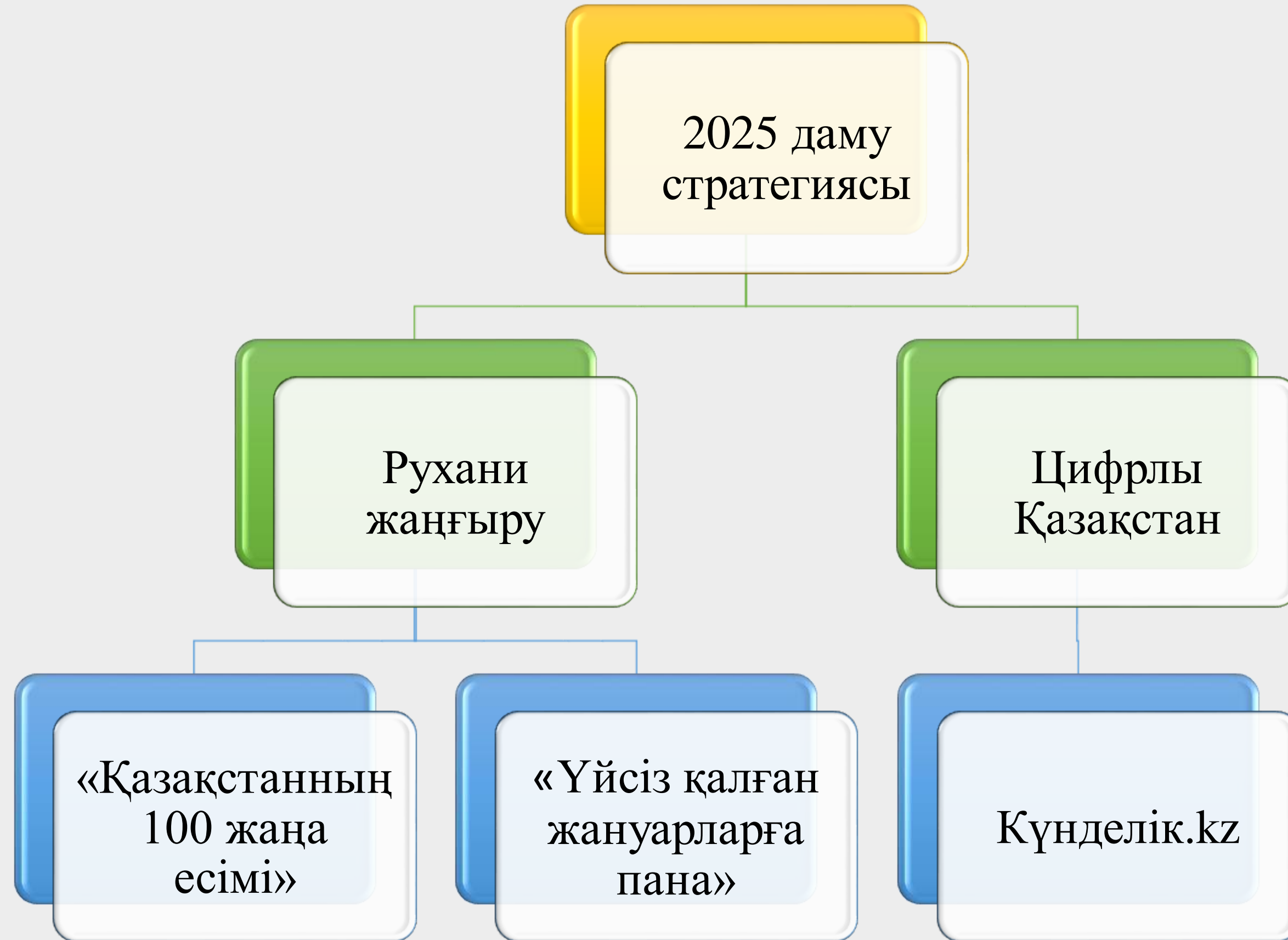

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПРЕЗИДЕНТІНІҢ ЖАНЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ АКАДЕМИЯСЫ

Үйсіз жануарларға арналған пана

Жоба командасы: 5 топ

Шымкент қаласында ересек адам балалардың көзінше мысыққа оқ атқан, Нұр-Сұлтанда белгісіз біреулер мысықты шарбаққа асып кеткені, тағы бір елордалық жасөспірім кішкентай марғауды көпқабатты үйдің ең жоғары қабатынан лақтырып жібергені. Жануарларға жасалатын мұндай қатыгездік көп және бұл өзекті мәселе, - деді бас эколог.

Министрдің айтуынша, арнайы зерттеулер жануарларға көрсетілген қатыгез іс-әрекеттер біртіндеп адамдарға жасалатын қатыгездікке айналатынын дәлелдеген. Тіпті қоғамда маньяктардың, психикасында ауытқушылығы бар адамдардың көбеюіне әкеледі.

Мұндай жағдайлар біздің қоғамда мораль заңдылықтарын дамытып, барлық тіршілік иесіне деген адамгершілік қатынас көрсетуді бала кезден үйретуіміз керектігін ұғындырады.

Мемлекет басшысы айтып өткендей, табиғат пен жануарларға деген адами қарым-қатынасты әрбір адам бала кезден сіңіруі қажет және бұл процеске барынша көп адам, сарапшы, ерікті, қоғам белсенділері жұмылдырылғаны жөн, - деді министр.

Халықтың жануарларға деген қамқорлығын ояту мақсатында 2021 жылдың 2 – ші жарты жылдығында 6 ай мерзімде Тараз қаласының мөлтек аудандарына, үйсіз қалған жануарларға арналған шамамен 30 дана үйшіктер орналастыру.

Жительница Тараза с улицы Комратова Зинаида Тимофеева возмущена жестоким убийством собак, которое происходит на глазах детей:
– На нашей улице Комратова каждую неделю убивают около десяти бездомных собак. Мы в шоке от жестокости «живодеров». Я видела, как двух собак, полуживых, бьющихся в конвульсиях, закинули в машину и увезли в неизвестном направлении. Такое случается не в первый раз; многие, в том числе дети, были свидетелями жестоких убийств. Наши сердца, а самое главное сердца детей, за которыми

Пенсионерка Анна Ким вспоминает о том, как стала свидетелем отлова собак со стороны работников компании «Жасыл-Тараз»:
- Двое мужчин спортивного телосложения загнали собаку в угол. Обезумевшее животное металось из стороны в сторону. Я пыталась их остановить, но работники «Жасыл-Тараза» были глухи к моим просьбам. Затем они накинули на собаку сачок, и полупридушенное животное было затащено в машину. Баирбек Баялиев, начальник планового отдела компании «Жасыл-Тараз», признал, что его сотрудники отлавливают собак не современными способами

Жанна Папина, зоозащитник: - Действия отдела ветеринарии проходят в нарушении с требованием закона, поскольку не происходит отлова, животные умертвляются на месте, это тоже является нарушением. Мы не намерены мериться с этим. На сегодняшний день общественность города Тараза, волонтеры намерены подавать в суд

15 тамыз – Бүкіләлемдік үйсіз жануарлар күні

Әйгілі Махатма Гандидің «Халықтың моральдық дамуын, жануарларға деген қарым-қатынасынан байқауға болады», -деген сөзі бар. Бүкіләлемдік үйсіз жануарлар күні (International Homeless Animals Day) мереке емес, үй-күйсіз жүрген жануарлар мәселесіне көңіл аудару мақсатында аталып өтеді.

Аталмыш күн 1992 жылы Халықаралық Жануарлар құқығын қорғау қоғамының ұсынысымен белгіленген. Әлем бойынша бұл күні қайырымдылық акциялары ұйымдастырылып, еріктілер концерт, аукцион өткізіп, түскен қаражат жануарларға жұмсалады.

Әлемдегі ең алғашқы жануарларды қорғау үйі 1695 жылы Жапонияда құрылған. Онда 50 мың үй жануары болған. Ал, жануарларды зорлықтан қорғау туралы заң алғаш рет 1822 жылы Ұлыбританияда шықты. Ал, Австралияда ит-мысықтардың құлағын, құйрығын кесуге, жыртқыштарды цирк өнеріне пайдалануға, күшіктер мен мыржықтарды зоодүкендердің сөрелерінде сатуға тыйым салынған

Панасыз жүрген жануарларға арналған ас салынатын астаулар құру идеясы жаңа емес. Мұндай қолдау жүйесі әр түрлі елдерде жүзеге асырылды, бірақ мен бұл туралы шетелде осындай астауларды құру тәжірибесін көрсеткен теледидарлық репортаждан білгем.

Әрине, тек қана астауларды орнату жеткіліксіз, олар жеммен толтырылуы керек. Еріктілер мен қамқор адамдар мұны жеңеді деп санаймын. Олар қаланың әртүрлі бөліктерінде тұрады, сонда тұрғындар оларды тамақпен оңай қанықтырады.

Осындай астаулардан тамақ жеген панасыз жануарлар қаланы кеміргіштерден, тасымалдаушы болуы мүмкін түлкі мен қарсақ сияқты жабайы жануарлардан қорғайды.

Сөзімді қорытындылай келе, жалпы осы жобаның енгізілуін қолдайтынымды айтқым келеді.

**Жамбыл облысы әкімдігінің
Ветеринария басқармасының
бас маманы С. Бердібаев**

Адамдардың жануарларға деген мейірімділігі

Төртаяқты жануарларға деген жауапкершілік

Болашақ ұрпаққа үлгі

Қаңғыбас иттердің қоршаған ортаға зиянның азаюы

Мөлтек аудандарының қоқыс жанында жүруінің азаюы

Қоршаған ортада тазалық орнайды

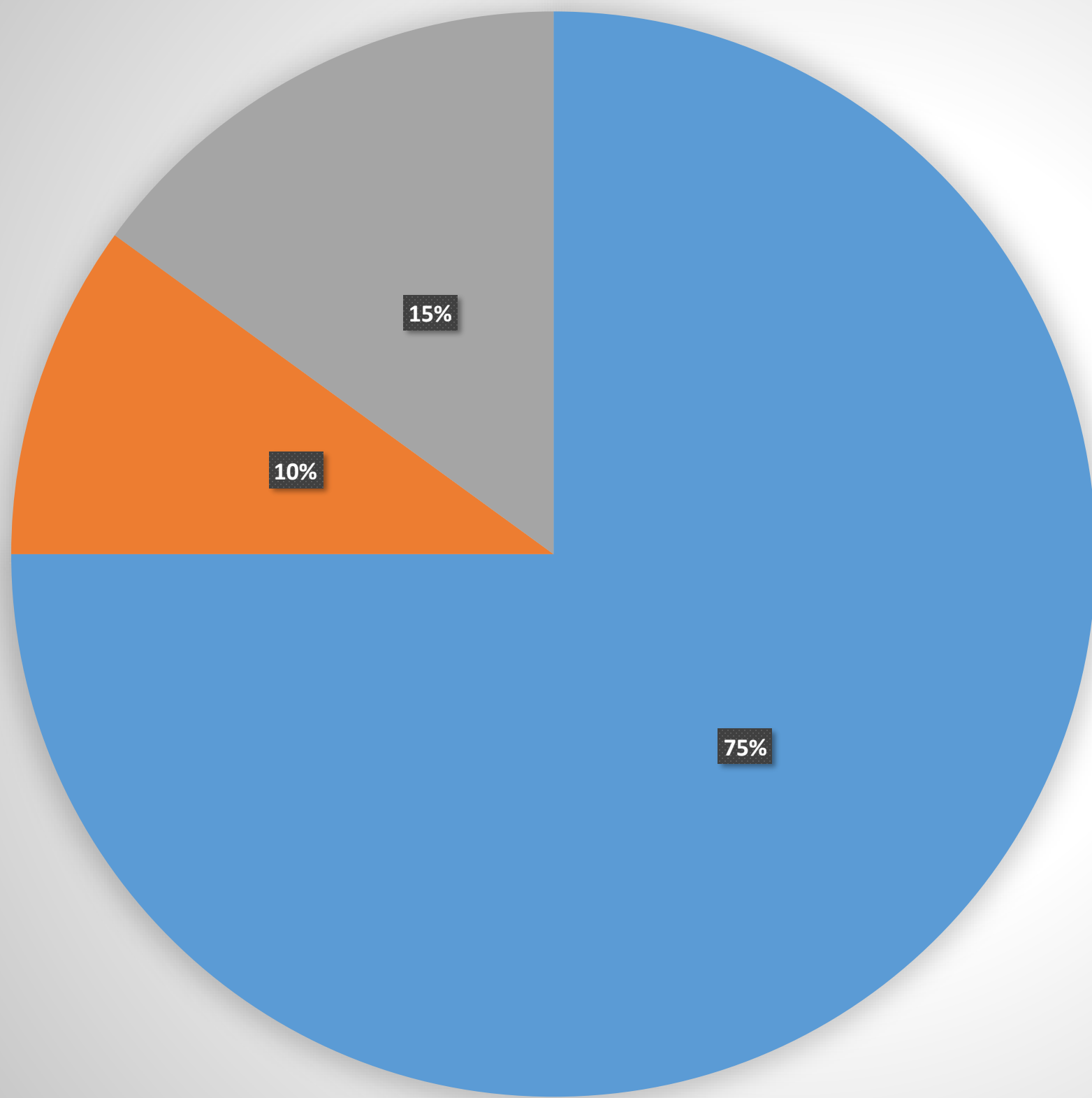
Үйде жануарлар ұстай алмайтын отбасыларға мүмкіндік

Игі істер тізбегі қоғамда үлкен өзгерістерге әкеледі

Қала тұрғындарына қойылған сауалнама нәтижесі:

- қолдайды
- қызығушылық танытпады
- қарсы

Қайтарымсыз аулау

Великобритания, Германия,
Израиль, Испания, Коста-Рика,
Малайзия, Сингапур, США,
Франция, Чехия, ЮАР, Япония

АЗҚ- Аулау –

залалсыздандыру– қайтару
Бангладеш, Великобритания,
Египет, Индия, Индонезия,
Россия, Румыния, Таиланд,
Турция, США, Южная Италия,
локально – в Болгарии и
Греции

Меншік иесінің құқықтық
мәртебесі мен
жауапкершілігі.

Австрия, Великобритания,
Германия, Италия,
Люксембург, Новая Зеландия,
Португалия, США, Турция,
Швейцария

Салық салу

Австрия, Германия,
Норвегия, Франция, США,
Швеция

